

Ain Scoc

7A Čeathairnós

Tomář ó maitle, Coláistíte na hionfhoile, Gaillimh, Ólá éup i n-eagair

Srait Nua. Leab 4. Uimh 1.

bealtaine, 1927.

Ólá píseann a luac.

An Déantúr olla γ eite

An tús.

Sa mbliadhain 1661, éupi dail na hÉireann comuirín ap bun le Féadant cén éad a bheanfarde tráchtáil agus déantúr na hÉireann a éupi un cinn. Cuirtear bille i bperom r bpápluméad uo a' molad do Saill cup fúta i nÉirinn agus déantúr olla agus lín-éadair a éupi ap bun ra thí. Táinsiúomao photaaptán ap an bfhainc go hÉirinn, agus éug Diúc Uíbhriúin talam agus creabhaird uoib i mbalfe Ídeach, i SCoileas, i bPóirtlárge, i Lóe SCapman, i SCoill Connis, i Lior na SCeapába, agus i SCoil an tSúdairfe; agus inp na haitéacá reo tóirí na deoparóthe ap déanamh láimhinn, láraí, eapparóthe olla, eapparóthe riota, agus lín-éadair. Cúpi éuis céad comluadarap ar Uallion fúta i SCluan geal Meala agus leanadarap don déantúr olla. Fuaimeadarap talam agus tigé a tágairneanna fada ap an talam agus san ap aé eifor beag. An tráctéadair, éupi feap dailbheann Séamus Fontain déantúr olla ap bun i SCoileas; an leithead móri ip mó a ghniocht ré.

DARAU Ó SASANA.

I ndeisceart na reacáin aoríte déag bí an déantúr olla ap an obair da tábairtaiše dalaí ap riobal i nÉirinn. Aé bualat éad na Saranais a bhoibh a' déanamh éadair olla marap bí fadair oíche so rsgófáid na hÉireannais amairc iad. Uime rin sa mbliadhain 1698, éupi an pháistíar Salláu uo bláiseadh i bperom i n-aigair na hÉireann, agus, de réir an bláisidh uo, ní pairb ré ceannairc ag Éireannais don éadair olla a éupi go dtí don thí trá leap aé amairc go Sarana, agus na hÉadair olla a roifeardeón thí reo so Sarana eadairde can tubairtear a thom a ioc oíche. Ir deas nár bánuis an bláiseadh Éire. D'éigean t'fúinmí an bláiseadair glanaid leo—euro aca so Meimicá, euro eile aca so Cipioea Leata, agus iad reo a t'fan fa mbairte ní pairb i ndán uoib aé an epiúntan agus an Sointa.

SLÁT A BUAIL I FÉIM.

Aé ip minic a bain duine pláit a buailfeadó féim, agus ba ín é feapaet ag Sarana an tráctéadair uo é. Na físeadair a t'fás Éire agus a éuaró don fhainc agus don Tír-Fó-Cuinn, cuirteadar déantúr olla ap bun rna cipioea rin, agus ip seapí go pairb níor mó blaocháid ap a gcuio eapparóthe ná marap bí aé éadair olla Sarana. Impreisíon leabhrán daimh a clóibhualáu i Sarana fa mbliadhain 1735 cén toradh táinsiúomao déantúr olla na hÉireann a éupi faoi éoir:

- (a). D'éigean do fiúe mísle duine fuaibhfeadó leo ap Éirinn.
- (b). Cuadair so tigéa comhigseacá naé pairb fabharáid do Sarana ná juro ap bith marap é.
- (c). Ní hé a leap aé a hamleap a minne

Sarana nuair a éupi rí déantúr olla na hÉireann ap lár.

Ní hé an déantúr olla amairc a t'foc ap ra thí reo ó Saranais. Saé déantúr Saeðealaé uapí éupi ipteac ap Saill fuaibh ré tuille ra mbéim. Sa mbliadhain 1746, ní pairb ré te éead ag Éirinn aon gloine a bhol tap thí amairc, agus ní pairb rí ceannairc aon gloine a cabairt ipteac go hÉirinn aé ó Sarana amairc.

Aé t'imeis rin agus táinsiúomao. Ir ionrú muintear olla atá le feiceáil ap fudo na thíte aonair. Tá riad i SCoilte na Gaillimh, i SCoilte Corcaige, i SCoilte Aontroma, i SCoilte Muise-Éo, agus i n-ionrú duitse eite ra thí. Déantúr plainín, bhéarom, ceann-earna, agus rtocáil, ní hé amairc inp na muinte aé i gcuio te na tigé tuitse fheirín i pí an Seimhriú nuair a bfor an t-áisneán ann.

TÍR-Ó-LOC.

SEAN RANNTA.

Seo glaéidéan-rannta éuala mé i Maigh Cuilinn:

Foigíto i n-aigaird gáé locht
'Súr téipce don duine bocht gan cheoir,
Ir feapí rin le Dia na bPéarla
Ná a dul pá feaict don Róm.

Ir marap a bfor san clann,
Ir marap ag a mbionn clann san pat,
Ir marap a bfor i mbocán sann,
'Súr ir marap a bfor san oile san marat.

Deagán beirtídeac a éupi i bPéarla,
Deagán bPéarla inp an áit a mbeadó pat,
Deagán tigéapáin i otáin,
Agus deagán ríl a éupi i n-icípí marat.

An té atá rocaip, rocamblaé ma ápur féim
Seoibh ré cuirtear Novalas atáir fálte lae;
Ac an té tá san muc, san marat, san éamán
San sé
Ir móri pa roilur é agus ip pollúrach do éadair
a mero.

Oisgáu gáé rin ric mair buan,
Oisgáu gáé temearó feápmhós úr,
Oisgáu gáé bró, mil mair rean,
'Súr oisgáu gáé oisgá—óisgá—dean!

Má tagann tú éoróche tapa go caorúneamair,
Tapí éuis an dorpar a mberó an gaoit ann;
Má fíorfhiséann riad tisot-ra cé uap tisóis
tú
Oisgára tú leo sup riotta den gaoit tú.

T. BAIRÉAD.

- 16. Capall bán ap a óruim le haill, agus é a' plubapnaisil. [An abaimh.]
- 17. Dá bó bána ap éadair a' énuic Ceann ran oróche, 'r ceann ra ló. [An gheatac a an ghuair.]

BEAN NA SPUAIGE BÁINE

Oírapí mé gloine fuigí ap bean na spuaigé báine,

Sil mé go mab mil air mara éuaró ré thí na láma,

Ní hiannan i ip mná an báile reo, a bfuil a gclóiseannán láin te mairgeanna

Ir dál mbeadó riad leat éom dear téi, ní béal riad beo le cámair (: cámair, lr. cámair)

Ir ionrú carlin datamair i bprobail uaectar dho tior

Ir éuaró an carlin bán reo agam-ra ann
ir éug rí fén an bárr ap,

Úi ri muinte, macánta 'ran áit a n-íarphairde bean ap bít,

Ir ói gíste beag eile aici—ba marat é a ríneadó láimhe.

Agus iappairn fén ap illiúre go utaigé rcoimh 'súr gála,

'S n'ap fána bárr ap fáirfeadé nac scuirí
fíoreapí go Doire Fápta,

(Do) fíubalfeann fén go deirfeadé, ir
deamán a mbeadó te turfe opm—
Mar píl le Dia go bpeicfínn-re bean na spuaigé báine.

(Amhrán eile).

Caraibh óm an fágairt ir éug ré milleán móri óm

'S dubairt ré liom san blaireadó te mara
bPáircinn-re liom ná pórtaí,
Tá an coimhial epiúadó mó-éortáraí do ómne
bocht te do pórtaí—

Aé fág ag na daoní patóibhre é—mar ir
aca-ra tá an t-óri burió.

Ir m'focal óm a fágairt nac mbairfe mé
go deobh dé,

má éugann tú Uáirtéar Móir i mbannáib
óm faoi ériagán gáé don Doimhne,
Annpriúto do labair an amairde marap bí a tóth
fém fa mbeac-airge,

Dáibh liom-ra ir gann é t-alúnntar níor
móri liom áit do rúmán.

Nuair a blaireamh-re den bheac-airge tugann
ré mireacá móri óm,

Bionn minntír Clíara a magair fum trácht
éairíomh óiom mo écta,
Léim mé anuas den minntír ir fham ré
apairt an fáirfeadé,

Síúd é epiúadó mo tairisíng agus a fágairt
ná bí a ghabáil óm.

Ólá bPéicteá Seán O Macdáin tair éir a
bPéicteá uapí air,

A Sóiseá, tabairt óm gloine te agus
ciubha ré mireacá móri óm,

Míl fion ná deóirí éom milír leir aé amairc
súr éupi ré ap meirge mé,

Súr fín mé riap 'mo bhilliúre éoir temearó
mírtíp Slóipe.

[O Seán Mac Con Faola i nDoire Siomla
lompar Móir, a tósaú riap é reo.]

beanna beola.

[O amhrán Miceáil 'ac Suibne an daon
euro te rin éair, i. Fuirfe Mírtíp Slóipe
—F. an Stuic.]

Ridípe na mbriéas

Úd ní ann timcheall mile bliathair a fom agur ré an t-ainm a tuigtaoi aip, Ridípe na mbriéas. Úd mgsin ag an ní reo agur bísí aip éann de na mná da brieaghtá rathúan. Úd go leor fear a' tiseacáit ag sappairó na h-ingine aip an ní, agur tóbairt ré na cír tuibhfaró ré do fear aip bict i scí fear a bainfeadóthí éiteacáit aip lé teann briege. Fear aip bict a tagaird óa bainfeadóthí i na ótaró rin agur nae mbeadóthí i ndón na trí éiteacáit a baint aip an ní bísí a éann agur a coméad beata le carraig aige. Úd bainfeadóthí i na comhnuisce i nGleann Slupán ag an am céadna agur ní pairb aici aé aon mac amáin. Leat amadán an t-ainm a tuigtaoi aip. Úd an bainfeadóthí an bocht agur d'éigis an leat amadán marún las agur d'físeán ré aip a mácair lón gléas óg go dtéigseád ré ag sappairó mgsin Ridípe na mbriéas.

"Ara, ciora thíot, a leat-amadán," a tóbairt an mácair, "cén éabairt óntré a bual óa bainfeadóthí i aig aí a éann pairb ná cí a d'físeán i agur a éall a éann pairb séal níppis."

"Na bac leir rin," a tóbairt an mac, "carife mire a bual aip a tóir."

Sléap ré óg leite mine-burde agur jinne ri málín de époicéam ciorpa agur éigis ri ann é agur tús ré óg le hagair an bótair é. Slán ré leir annair agur níos rítear ré go dtáinig ré go dorpar an ní. Buan ré an dorpar agur táinig an ní amach éigis agur d'físeán ré óg le céadóthí a bís uair. Tóbairt reifearan go pairb ré ag sappairó na hingne aip.

"Ní bfuise tú i gán a raodáin," a tóbairt an ní.

"Tá go mairt," aip an t-ainm, "fásca mé leir."

Chroic an ní leir amach go dtí gáraithe cabáirte a bís aige é agur d'físeán ré óg an bfacá ré aon épann cabáirte aipairí comh móri le épann a bís annair.

"Muire go bfuioite Dia oip," aip an t-ainm, "níl goip aip bict aige rin aip épann a bís cí aip mo mácair i nGleann Slupán a mheacáit reifearan fear léis an scuircuilleanna amach aip marún. Dí Luain óa gáraithe, agur ní pairb ann aé go pairb ré aip a' coinnéal aca ran ordóe. Dí Satáma."

"Da mairt an épann é rin gán brieis," aip an ní.

Annpín tús ré leir é go dtí billeóis erdeann a bís aige agur d'físeán ré óg an bfacá ré aon billeóis erdeann aipairí a bís comh móri lein an mbilleóis rin. Tóbairt ré leir nae pairb goip aip bict aige rin aip an mbilleóis a bís ag a mácair cí i nGleann Slupán. Táinig pionnaí ra tráthó lá ag fiafád sé a bís ag a mácair agur lean riad an pionnaí agur ré an áit a mheacáit ré uataírte aip an mbilleóis erdeann. Cuirtear ré cinn de báid bheaga agur ré cinn de cíúti (comte) irteacáit i na ótaró agur ní pairb ann aé go pairb ré fáisctí aca faoi éamain mfora.

"Tús tú t'éiteacáit," aip an ní.

"Sin trían de t-ingin agam," aip an t-ainm.

"Sead agur ní éigis ré leat," aip an ní.

Tús an ní leir annair é go dtí épuaí móri móra a bís aige agur d'físeán ré óg an bfacá ré aon épuaí móra aipairí comh móri leite rin.

"Níl goip aip bict aici rin aip an gcuaird atá ag mo mácair cí i nGleann Slupán," aip an t-ainm, "nuair a físear na héanaí aip a bárr, bionn riad a' piocadh na pealtóga den aer."

"Tús tú t'éiteacáit," aip an ní.

"Sin dá trían do t-ingin agam," aip an t-ainm.

"Sead agur ní éigis ré leat," aip an ní.

"Tús an ní irteacáit i ngáraithe épann annair é agur d'físeán ré óg an bfacá ré aon épann aipairí a bís comh h-áit le ceann do na épann a bís ra ngáraithe.

"Ara, muire go bfuioite Dia oip," aip an t-ainm, "níl goip aip bict aip an gcuaird rin a bict comh h-áit leir an gcuaird atá ag mo mácair cí i nGleann Slupán. Tráthóna Samhradh, tóbairt mé leite aip go scáit finn a bual ruar go bfeiceann a bárr. Úd mé a' ríspáradóthí eacthúim ruar ruar ní go pairb mé ag Seata na bhláitear.

"Tús tú t'éiteacáit," aip an ní.

"Aonair tás t-ingin raotaraisce agam," aip an t-ainm.

"Tá, agur ní éigis ré leat," aip an ní.

"Ní féadfa tú i a tóbairt leat aonair go dtuga tú éigis an épann atá a' fár tisír aip bhuac an lochá."

Annpín tús ré óg tuairis agur buail ré leir ríor go dtí an épann. Níl aon píora a baneadóthí ré den épann nae mbfisóthí spearmhíse ruar aip aip aip comh luath agur biond ré geárríte aip an amadán.

Úd ré marí rin a' geárríte leir go pairb deipeadóthí an lae a' teacáit. O'éigis oll-péirt éigis anfhor aip an lochá. O'éigis oll-péirt ré óg le céadóthí a bís ré a' déanamh annair. Tóbairt ré go pairb ré a' déanamh cláiríse ceoil.

"Muire a mheanfá ceann domphá?" aip an ní.

"So denim déanfaró," aip an ní, "má tóbairt tú congnamh dom an épann a' seapairó."

"Cé an éaoí a bhéadfa mire congnamh a tóbairt duit?" aip an t-ainm.

"Sead i leit," aip an t-ainm, "agur "éigis íreacáit do earball amhaoi té taobh na tómáise."

Nuair a fuaíp ré earball na holl-péirte íreacáit an gcuaird, tárpaing ré an tuairis agur d'físeán ré an épann aip earball na holl-péirte. Úd ré a' ríspáradóthí a' tárparó aip i leigean aip agur tóbairt ré nae bfhágaird ré rin go dtugaird ré an épann go dorpar an ní.

Táinig an oll-péirt a' neabaid agur as tárpaingst ní gup tárpaing ré an épann aip na físeánra, agur riad aip riúbal i go dorpar an ní. Nuair a éomhaí an Ridípe a' teacáit an oll-péirt agur an épann i na ótaró, tóbairt ré le n-a buachaillí a bual amach go béo agur an cóirte fáisail faoi réig agur an mgsin a leigean abhair leir fuláid mbfisóthí ré an carraig agur a pairb ann.

Táinig lutgáip móri aip an amadán agur éuaird ré de lím íreacáit ra scórtaí agur aip go bhráid leó go Gleann Slupán. Úd rin aca banaír feacáit n-ordóe agur feacáit lá, agur marí opta ran atá an t-ád go pairb ré ógairne.

ní UIRIAN,

An Chorp Ríabach,
(Dátais Seoigeach).

COIMISIÚN UM STÁT-SEIRBHS.

SÍRÚTUÍCÁIN PHUBLÍ TDÓ BHFÓSAIRT.

1. BUACAILLÍ TEACHTAIREACHTA CÁILÍNÍ AR TÁSTÁIL

Romn Phuist agur Telesgráfa.

Tá BUACAILLÍS AG TEARTAÍ I MBALÉ ÓTA CLÍAT, ÁCT LUAIN, BÉAL ÁCT NA SLUAIS, CATARÍN ÓVIN LACRAIG, COIRCRAIG, CARPLEÁN RIABACH, CÓB, LUMMISS, MULLEANN CEAPPAGH AGUR CATARÍN NA MAGE.

CÁILÍNÍ I SCÓPRAIG, PORT LÁIPSE AGUR LUMMISS.

DÁTA AN SÍRÚTUÍCÁIN—MEITHEAMH 7, 1927.
TEÓRA DOIRE—14-15 LÁ AN SÍRÚTUÍCÁIN.
DEACRAÍT AN SÍRÚTUÍCÁIN—SHÁD VI., DUN-SGOILEANNA.

LAPPATAIRÍ LE BÉIC ÍRTIS FÉ—BEALTAINNE 7, 1927.

2. OIFÍSÍS CLÉIREACHTAIS, 7ML. (PHÍP T MNA).

DÁTA AN SÍRÚTUÍCÁIN—LÚL, 1927.
TEÓRA DOIRE—17-19 LÁ LUÍSNARA, 1927.
LAPPATAIRÍ LE BÉIC ÍRTIS FÉ—BEALTAINNE 21, 1927.

ÚDÉO AN SÍRÚTUÍCÁIN RO AIP AON DEACRAÍT LE RÍSPÁRADÓTHÍ AN MEADÓN-TÉIRÍTIR TOR NA SGOILEANNA RIUPHMÉADONACA.

3. OIFÍSÍS FEADÓMA (PHÍP AGUR MNA).

DÁTA AN SÍRÚTUÍCÁIN—LÚL, 1927.
TEÓRA DOIRE—18-20 LÁ LUÍSNARA, 1927.
LAPPATAIRÍ LE BÉIC ÍRTIS FÉ—MEITHEAMH II, 1927.

ÚDÉO AN SÍRÚTUÍCÁIN RO AIP AON DEACRAÍT LE RÍSPÁEPÍPÍ ÓNÓJACÁ AN ÁCTO-TÉIRÍTIR, SGOILEANNA RIUPHMÉADONACA, AÉ GUP MARÍ A CEILE DEACRAÍT NA MATAMAITICE AGUR "PAR" RAN ÁCTO-TÉIRTEAR.

4. OIFÍSÍS CUSTUIM T MÁL (PHÍP AMÁIN).

DÁTA AN SÍRÚTUÍCÁIN—LÚL, 1927.
TEÓRA DOIRE—19-22 LÁ LUÍSNARA, 1927.

DEACRAÍT—AIP AON DUL LE SÍRÚTUÍCÁIN NA N-OIFÍSEACHT FEADÓMA.

LAPPATAIRÍ LE BÉIC ÍRTIS FÉ—MEITHEAMH II, 1927.

ÍR FÉIDIR PÁIPÉIPÍ TÍMAÍLÁC AGUR TORADÓ NA SÍRÚTUÍCÁIN RO LEANAR D'FASÁIL Ó MUINNTIR EARPON, SPÁRÓ FOETAPÁC UÍ CONAILT, DAITE ÁCT CLÍAT.

BUSAÍLLÍ AGUR CAILÍNÍ I N-OIFÍS AG PHÍP, LÚL, 1924, 3/8 RAORÍ TÍPHÓ AN DPORT.

OIFÍSÍS CLÉIREACHTAIP, LÚL, 1926—1/9, RAORÍ TÍPHÓ AN DPORT.

OIFÍSÍS FEADÓMA, LÚL, 1926—1/9, RAORÍ TÍPHÓ AN DPORT.

TÁ RIASGLAICA, CLÁIRACÁ AGUR PHÍPMÉADCA LAPPATAIR LE FASÁIL I N-AIRGE ÓN RÚNARÓE, COMPIÚIN UM STÁT-SEIRBHS, 33 FÁIRÉE NAOMÍ STÓPÁIN, DAITE ÁCT CLÍAT.

88/H.5848. W.H.CO.

"MÁ TÁ SAEÓLTAGE AGAO LABAIR I." MARA BHFUL TAP SO—

COLÁISTE CONNACHT

1. TUASÍL MIC CÉIDE, NÓ RA SPREÁIL, NÓ I NUALLGOIL NA SAILLIMÉ.

TÁ SAEÓLTAGE Ó ÓÚTÉCAR AG NA MUINTEOIFI. EOLAR AICU AIP AN MOÓ MUINTEOIFI AIR FEACHTA. AN FAIRFFE MÓR NÓ LOCH AODHANN ÓR A GEOMAÍR. CEOT, TÁMHA AGUR RIAMPRA SAEÓLEALAÉ INNITU. LÓIRTÍM AGUR ÉINTÍ NÍ EILE AIP FEACHTA. SAEÓLTAGE MARÍ SNAÍT-TEANGA TÁPT TIMCHEALL OPTA.

SEISIÚINN, 1927.

AN CÉAD TÉARMA, LÚL 4AO SO LÚL 30.

AN DARA TÉARMA, MÍ LUÍSNASA LÚL SO MÍ LUÍSNASA 27 INS AN TÁD COLÁISTE.

ÍR FÉIDIR AN CLÁP AGUR SAEÓLTAR A FÁSAIL ÓN.

ATÁIR S. Ó NEIMHÍNS.

TÚASÍL MIC CÉIDE, CLÁP CLIONNÉ MUÍRÍR.

AGUR I TUASÓL AN SPREÁIL ÓN.

RÚNARÓE OMNÍS.

AN COLÁISTE SAEÓLAÉ.

AN SPREÁIL, SAILLIMÉ.

AN TÁTÁIR BRIAN Ó CRÍOCÁIN,

ÁCT-RÚNARÓE OMNÍS,

AN GLEANN, BAILE TUÍP ÓA ABANN, CO. SUISIG.

Actrú na huairé agus na
Fairrisge

Aimpreis Sáphra é bhuairtó fuair caitlínne a bí ann. Cúile lá na dairteácl agus na éaoipteantise ptoipme. A leitidé t'aimpreis níos factor aifíann; ac sin i an aimpreis a bí ann anoir le fada an lá, aimpreis mís-nádúrtha. Áf éigin a haitheoċaróe aon am don bliadain tár a céile. Náraí ionann an Sampard agus an Semperad. Naé mbíord an Sampard fluic, Sáphra, comh maist leir an nSemperad. So denim ran aimpreis a caiteadh bhoi an Semperad agus a' Foighmap so breas, tamall. Ac anoir le pointin bliadanta anuas, bí an aimpreis uluis ó ceann so ceann na bliadóna in-aon pi pá amán le rcoipim agus le fluicán. Bí ruto eicint ceap leir a' raoigal, a deirfeadh daomh. Ni raoigal aip bit a bí ann.

Cé an t-iongánach agus a phair óá véanam
ar teatac. Cosáró, túninnapharó, rísmor
agus pobál agus éinile an-mailip agus éinile
bhpreató teartar agus éinile mis-árbair óá
mb'férion le daomha a véanam biorúar óá
véanam. Naé pair a sciall iñ a péarún a
Seoiríspas agus a Scerfeideam cailte as na
daomha. Naé pair briosaltar Dé a' tiseact
anuar opta agus céib iongánach é. Bi
daomha ann a bí neamh-éiontae ran obair, ac
má bí, bí an t-rioc-faoisgl a bí ann a'
Scoillearmaint opta. Ó'fág an t-rioc amhrí
a bí ann earbairó, anfós, agus ocras opta.
Náirí pábatar a' cup fatai agus arbhair ac
iñ beag a bí óá bápp. Biorú na fatai lobta
ra talamh. Biorú an t-aparúr aip an scuma
céadana, nuair a biorú amhrí a bainte ann.
Ni aibidéacó ré in' am féin de bápp na riop-
báirtige. Nuair a baintí é agus a leagtar
aip a' talamh é a tabhairt prait óó, miort
férion é a céangal de bápp an fliucháin nó
so mbiorú ré lobta aip an talamh. Biorú an
fear aip scuma céadana, é féin lobta. Bi
na daomha docta, cráidte ven traoisai
agus ven amhrí. Biorúar aip bhuac na
fuaise (i. na huaise) leir a mboicteanar
t'leir a raotair agus a torthuolró. Daomha
docta neamh-umphéireoéada neamh-éiontae naé
pair miors ná mailip ionnta, ná tava a'
véanam inniú óóib ac a' véanam a
nshoicta.

Ác éi tóneam eile ann—físeabhdraí
bhraocheá de nobálaí aí a bí leagtha amach
ar éinle mí-nóir a déanfaidh riad a déanam
éomh fada le gorto ip nobáil, físmor agur
rlau, dósga agur lapaí agur tún-mairbí go
minic ma ceanta. Ác ní hiad a bí riad leip
ná, ní h-ainm, ní h-áit.

ná a bí a' Gábhail ódá éionn.
Earbharó temeád an ruto bu meara uilis
a bí a' Gábhail do na daoine docta. Úisíodar
ódá ghearrádó d'earbharó temeád ná ruto le
na déanamh. Ní raibh an móin a' trionú
asur ódá mbeaoí rí tírím fénim níosrú féiroip
a érinnimh le meaoí na rtoiríme, asur an
éarríomh corrúigte mearsca éuite lá ra
mhlíntí an.

an gaoth ag a' talamh. Nuair an bheòr gaoth ag an talamh bionn an aimsir go bpeas i niosh rírialta ná aon cheárt eile a mbionn sí.

Úi éinte fún le Dia ag na Daoine go dtuinn sé ré gcaidreamh bheagán uair. Náip móraí an Éabair é óa dtugtar mapí a mbeartú ann aé 30 bhealtraí na Daoine bochtá pláimhóna féin a tábairt abhaile le haigír na temeáv feadáir Daoine a bhí peacta leis an bhfuacht ariú na ceallaig. Úi coramblaítear comh maistí a 'teacht ariú an amhrí agus go raibh éinte fún le Dia ag bochtá Conamara go dtuinn sé ré tamall d'uaip bheagán uair agus náip móraí a' Éabair é in leis an arbhair agus a' féap a chomó. Dúid é amhrí bainte an arbhair é ra bhosmáir fa mbliadhain, 1923. Ác úi éinéadógs níos géife don amhrí bheagán aca. Ni raibh fótó móna aca agus óa dtseasgáilá bheagán le go dtuinnfeadh bád móna abhaile réir géife a ceaptóideas fa latair. Teach dona teacáil gan teme.

Ábú é cioramblaet na huaise bheag aip a lácaí. Táriúgadó ag rátaú dairi ríor go hiochtar vitrachas. Téigrílum le haigartó na hordúe biontar. Ní raibh aon bád aip a bhearrige céana le páicté marí Seall aip a' bhearrbaic a bhí aip an amhríp. Bí an tráthnóna reo fa bpróisímar an bheag aip fad agur an oiréidí go bheag agur go ciúin. Orúe bheag nealtógaic. Bí na nealtógaí a' pheabádú fa rpéir. Bí daoine a' pádú go raibh ré a' rioc. Niop támairg a leiticeo v'oróe le acas fada céana. Sílfeá nac utáinig a leiticeo v'oróe ón am naic mbisóid chroítná clampaí ná earaontar roimh na daone, ná an-mhaileisp ná bpríseadó teaptar aip vit v'á déanam aic ruamhneap ir riottcán a pháistí na tíre. An t-ám rin, bforú amhríp álainn doibhinn i gcomhrúde ann. Cuirpeadó na hordúeantai fada rin aipneán rpóirt aip ónuine go cinnte beart an mairtin go bheag as na daone le dul ag iarracht móra a bhí a' teaptáil le fada. Ní fanfaróid leip a' mairtin aic éigise i ndeireadhó na hordúe. Aip oileán beag i n-riaptar Conamara a bhí comhrúde aip Máirtín Tom Óomnaill, é rém ir a bean agur ógánaic do mac leip naic raibh aic éictipe bliathra déag v'aoir.

"Caitímit a bheit fa réiji i ndeireadh na horúe le túl ag iarráidh taorán móna," a deir Máirtín, le na bean, "ná bhiotó don trugall ná aon leirge ort éighe nuair a d'uiribéocar mire tú; ná ort-ra aé an oipead," a deir ré le na mac. Béir an marom go

Uisíodar le céile páirte mar bís fíor aca go
raibh aonair i ngéar-éanáidh leis a' móim.
Cuaodar a éanáidh, ac má éanáidh, físeáid na
raibh ann a' go raibh aonair na scoiltear nuair
a t'éigis Mártaín an t-ácaip. Óuirig ré a
bean. Ufadais ré fém an tame. T'éigis
Máire agus minne rí an té.

"Eins ruar," deir a t-atais leir a' mac, "nit son am le caitleadh. Célfimid a bheil a téiglum fearta."

Δαίν αν μας ιομπό ἀρ φειν, αὐτοῖς δὲ ταῖς εἰρήσεις. Δαίν αὐτοῖς επατάσσεται.

"Céigis fuar," a deirim, "is ná túint do
éovalaí as. "Tá an té péir agus
caithfimid a bheith ag imreacht san moint."
Bí an mac túriúglte ac céin éaoi 'n
éimeoċat rē. A Ois, náisi ċparrótc an furo
éigse agus san a leat ótamt coörluigte
mio.

Níl aon rialt éigin trugalláil le baint ar
óige éintí i ndeireadh na hoíréidé.

B'éisín don mac éipíse céid r'géal. Nuair a b'fír r'gácamh ma fúidé d'inn s' an coíligh agus an leirge de. O'ólávat té agus d'íceadair spáinn, agus annraimh baileis leobáis riop éan a' báid ra scatá beag tíor fán teac. Bí an taonille a' teacáit fán mbáid, agus ní raibh ann aicé é. Taonille tunle a bí ann. Bí na coiliú agus a' blaodáit. Is dóighe naé aicé an fada go mbeadh ré ma lá. Baileis leobáis annraimh ra mbáid agus r'fóilladh ionraíama aca. Níos mó leat gan amáin a bí ma fúidé a' ghabáil ag iappairí móna, an deimead oróice rin. Bí munntí an oiteáin uilis a' ghabáil ag iappairí móna. Sé 'n áit a raibh an móin ap a' scáolait. Du h'opeág an deimead oróice é so deimhn. Ní raibh

rmeabam ar aen ann, agur vi an fairsge com rocair leir a' todar marp ir gnáir ; geomhurde i n-ainmriú feaca agur gaoth ó'n talam. Naé i a vi ciúin anoir tréir com mearsca agur com corrugte agur vi ri le páiste iontach rin. Cá raiub na tonnraea móra tréaná? Biodar ruamhingte, agur ní raiub aca inbui ac enaith-éedl deas, ireal. Ni eipeoċat an fairsge apár éordée ēapfaid tuime an marlin iongantaċ álann rin. Smaċtuig agur ciúinġ an té uo i a rmaċtuig fairsigi fioċmara na Taitli. Vi an torċeataq as imteāct agur gileaċt a' teatx ran aej̄ tōi. Vi ré a' maromeaċan.

Vi na vardo agur so leop aca ann a' searras so tréan ēpido an bfaireppse. Vi tpi mīle le bwl sea so uci 'n an áit a raiub a għixu móna. Ħorais eure te għatnai na spjeme a' għobda anoir as bun na rpēpe tōi, agur a' tabaix tat iongantaċ ap an rpēni agur an an bequaante.

Ir geappí go raibh an Spáinn a' gobaú anfhor agur naé i a tuis an daic iontacháil álainn aip muri agur aip thír. Seoibh agur aip na Dearnála Deda nuair a tháinig rí Fallang-óir óga opta. Úd an Spáinn 'na rúnáid anoir agur nárbh álainn an lá. Aip eisim a chumhneadháid duine go raibh aon lá gaoth ná pluinc ariamh ann. Seoibh ná go mbeadh aon lá gaoth aipír ériúilé am. Naé maitsíodh duine naé bheanfaró leir a lá bheag. Maitsír é an lá bheag an lá bheag i gcomhuiribh nuair a teagasc ré. Ir maitsíodh a gheobfaró bár aip uairí na han bácaid agur go denimír í fios é rin. Úd na báid i dtír fá an ám reo, agur na Daoine a' lioinid a gcuimhneáidh rna báid. Naé fada óibh go bhfuair ríad lá agur ír rin é an lá mabair an i ngéar-cáill leis an hagaird an pointe échuaidhise rin. Uaonáinn an lá é, bí ceile-abhair éin le cloí, géimneáidh na mbia, agur méróileac na gcaoráid. Tuigse naé mbeadh, naé raibh nímeáid aip Daoime, aip beirteáis agur aip éanacais map gheall aip a' lá bheag. Nuair a bí na báid ríde lochtúintle le móin o'iom-piúiseadair abaire ní gup éi phealtas aiamac a gcuimhneáidh na Daoine. O'fearad gáé duine aca teime bheag móna a éup ríor anoir agur a dtigse a téirdéad. Tugadair buriúdeádar móir le Dia aip uict lá bheag a tabhairt óibh le pláim móna a tabhairt abaire a bí aghas teaptáin uata so gheap le acaí fada.

pearl o virgin

All main lead £5,000,000 &

Čoinneál in eanann?

Seipio Saoril na hÉireann an ceann móir
rín ainsíodh sacbhliam do Seán Óuire
ngeall ar ainsíeadh Urradair, ar Lorcáid, ar
Ciondúic agus ar Saoisal Daoine, agus
cailliúint éagait d'Éirinn i meadú £80 ar sacbhliam
£100 de rín.

an Saedéal-comhucht taisde um
urraðas naisiunta, teoranta

The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

William P. O'Higgins

SRÁID LIAM, SAILLIM, T
BAILE ÁTA NA RÍOS.

**VÍOLTÓIR UÍSHDARÁSAC gluaiseann
mic siolla an áta.**

deasúistear sac sórt gluaisteán
—na mireanna a baineas le
aibléis agus eile.

TRUCAIL AR LEIT I SCOMAIR
S-LUAISTEÁIN A PRISTEAB Ó PAILE

SÉAIL ANAMA
1.

BEÁTA FÉIN-SÍRIBHINN N.

TREASA
A LUAC—61.

Téarmas ag leis do roghaíochta agur vo Colárti, ac ríomh ag "IRISH HOMELAND" OFFICE,
50 Spáid na Mainistreach, Baile Átha Cliath;

nó ag SÍURAÍCA LUÍGHIDH NAOMHTA,
Coilte Mágá.

AN SAOÍT A NIADH

A RÍOMH
TOMÁR Ó MÁILLE.

LE RÍSAIL DÓ
COMHLUCT OIDEACÁIS NA
HEIREANN.

THE RÍSAIL DÓ
ATÁ ANOIR AIR.

Dúine ag bith a dceartuiseann "An Stoc & An Céarnós" uair, nó ag thairis leis fuaghraí a chup ann, ríomhóidí ré ag an mbainisteoirí.

TOMÁS VIOLÚN,
Colártse na h-Iolrcoite,
1 nGáillimh.

CUMANN URRUÓDAIS CÁTRAC BAILE ÁTHA CLIATH.

4 SRÁID UACHTARAC US CONAILL,
1 mbaile Átha Cliath.

Cóimhneadh le Caireal na Rioise,
Cóimhneadh le Teamhaistí na Dfham
Cóimhneadh le aon ríleibh imp. an gheimé
Cumann Urruódaí Cáscaí Ót' Cliath.
Connighmír i nÉirinn an t-airgead,
Bíodh ag Seán buriú marí a bhearr,
Agur beirú an t-ád ó dháimh fearta,
Ac eall a bheit agaínn aphaon.

AN DÉAN FAILLIÚSH SA SCÚIS

AS SIOPA

C. ÚÍ NEACHTAIN & A
CLAINNE MAC

TD

BUDAIÓ CONNACTA MAROIDÍ
LE TRIOFÁN & INNTRÉADH
TÍSE, UNPLÍF DE CUILE
CINEÁL, BALL ACRAÍ, SÍRÉTÓ,
& EILE.

SRÁID NA SIOPAÍ, GÁILLIMH.

CÉIM-RÍSEAL: Ó Neachtain, Gáillimh.

TEAC AOIDEACHTA

AC TEACHTAÍ LE HAIS LAETANTA

US MONSÁIN

CÁRNA.

Raoife. Tá comháin reoltóimeachta,
bádóimeachta & gnáma ann. Marg-
aimeachta locha & faimhge ann. Tá
toga Sírígéise ag cuile duine ra-
teac.

"PÁINNE AN LÁE."

Páipéar oifigearaí Connacht na Saevinge
mar Saeveal tú, ceannuis agur leis gac
reachtain é.

SHONTUS: (le n-loc poim ré)
BLAÍM 10/10.
LEAT-BLAÍM 5/5.
RÁITE 2/9.

Leathanach do macaib léiginn ann gac
reachtain. Téarmas rísealaíochta vo
Graobhaí, Colárti, Scoileanna.

AN DAIMISTEOR,

25. Ceannós Pármell,

AT CLÍAT.

TD AN TAE IR IR FEARR I SCONNACTA & LO TEOR
NEICE EILE ATÁ MAICHTANAÍC LE RÍSAIL I UDIE

MONICA NÍC DONNÉADA,

SRÁID SRÓ NA GÁILLIMHE.

MÁC Ó DÁTÓ

Innrean nua ag an rean-ríseal a tug

TOMÁS Ó MÁILLE.

FÁ RÍPÍR ANOIR AGUR LE RÍSAIL DÓ

COMHLUCT OIDEACÁIS NA HEIREANN,
89 SPÁID AN TALBÓRÍG,
BAILE ÁTHA CLIATH.

SHILLING ATÁ AIR.

RÍSAIL AN RÍSAIL - - 3/- RA MBLIADAIN.
" " " - - 1/6 RA TEICHLÍADAIN.

Mairidh le gac ábhar ríomhóide a ceannear
ra bpáipéar cunntean rísealaí ag

TOMÁS Ó MÁILLE.

Colártse na hIolrcoite,
1 nGáillimh.

AN STOC & AN CÉARNÓS

bealtaine, 1927.

TREORAIÚD BEAS NA SAELETACTA.

Ná díreamanna politiúcháta atá fáoi láthair
agur bhus a láthair opta ag seapadó a
célíte níl an Sírígéise ná an Saeleact
ag baint éovalaú na horúche vioibh. Ní feileann
ré d'aon politiúcháit a chuir fém a déanamh
de chuir na Saeleacta. Ir baoisgáel go
mberó feasaí na Saeleacta ma feasaí déipre
ag dorar an Rialtais nō go dtigíu
treoraiúd a chuirfeas cún na Saeleacta i
bhfionrópaí a phrógráim agur a chuirfeas gá
pléithe i roin riap ag fud Éireann. Tá éir
a bhus páirtíte agur ríomhóide agur crut-
úigéise agaínn ní táinig an creideamh fóir
d'aon treoraiúd nō má táinig ní bhusann
an creideamh go dian é ran scaoi go mbeadh
muingín ag rías na Saeleacta agur go
leanfadaoirí é agur go neartóideasoir
leis go dtí náic mbeadh díream a báireach
ann.

Ní móir aí scéin a chuir ag fud an ríomh-
treoraiúd na horúche a éigean a chuirfeas
na n-áitíne, ní ní chuirfeas cún na
n-áitíne, agur amháin agur filídeact na Sírígéise,
agur rísealaídeact na rean, agur ceol binn
na n-áitíne na gléasanna a tugtar deir
do'n orde rísealaí ag an obair atá gábháil
de láimh aige. Ir dual do'n aor ós a bheit
merópeací mireannáil, meap, agur if dual
vóibh bheit glan-éigídeact fion-béalaí, luat-
coraí. Ní leigfíodh aí n-áitíne rísealaí vóibh a
beit gábháil ceol ná merópeací, gábháil rísealaídeact
ná fírinne ná gláine choróib, gábháil
cleara láimh ná mireací ná luap cor. An
focal a bhoró i mbéal an phárrais go minic,
gláine inár gábháil, fírinne ag aí mbéal,
agur neart inár láimh, béró an focal fín
na comháta ag oroi rísealaí Éireann go dtí
go mbíodh Éire agus fad fáoi éigíne na Sae-
leacta ag aíp aíp.

Cuirfeas na horúche na ceolta gá n-áitíne,
na ceolta merópeací a éigean a chuirfeas
na n-áitíne. Cuirfeas na rísealaí gá n-áitíne, na
rísealaí a rísealaí meannána na n-áitíne agur
a meabhrúigéann vóibh gábháil na Con.
Cuirfeas na cleara ag bun, na cleara a
chuirfeas neart agur luap i gcoir agur i
láimh agur a rísealaídeact boimhne na hinn-
timhe agur a chuirfeas. Bhoró na horúche fém
éigíne na horúche leis an aor ós fém agur ná
leigfíodh do'n aor ós fém agur ná

taict agur an ríosgal cóní, an buatú a fann-
tuigear gáé Chíortaithe.

Oífeadhfaradh an spáid móir a murgsait i
scioróidé na n-áitíne agur aíp scéin a chup
aíp láthair ionnta. Ir mai leis an rías
náiríntaet Saeveal. Ir mai leis an rías
cothrom a bheit ag na docta, marí go bhus
an éuro ir mó de'n rías docht iad fém.
Ní docht go dtí iad. Ir mai leis an rías aíp
a sceapta a bheit ag Clanna Saeveal in
Éirinn marí gup leo Éire agur ní le Salla.
Ir mai leis an rías aíp scéin aíp aíp aíp
an mbéapla marí náic hé a binn Dia marí
uplabhra aíp Saeveala ac an Sírígéise binn.
Ir mai leis an rías aíp scéin aíp aíp aíp
go dtigsteap vóibh náic híerótigeann an
Chíortaithe agur an cíl-e-túctear le na
célíte. Cíotear vóibh go bhus aíp rías
búnlíste fáoi éor ag luéit rísealaí i Sapana
agur gup rísealaí go mbeadh an rísealaí amhlaidh
aíp air in Éirinn vá leigfí do'n Sáltaícar
agur do'n díream a leanann vóibh. Tuigtear
do'n rías go bhus Saeveil fáoi láthair ina
díream docht ilte san eacú le céile, agur
níl leigear i n-áitíne vóibh ac an Saeleact.

Ir dual do'n luéit labartha Sírígéise an
Saeleact, do'n éuro aca atá toip éo mai leis
an scéin aca atá tiap, do'n luéit
foghlumha éo mai leis an scéin aca aíp
an teanga túctear leo ón gclábhán, do'n
éuro aca atá aíp díreamhdeact éo mai leis
linne atá aíp aíp aíp aíp aíp aíp
é comháct Saeleact Saeveal aíp fud an
dúnmhá vá mbeadh aíp neart chumhigte,
agur aíp scéin aíp láthair náíp scioróidé.
Béiríomh marí atámuirí náíp díream
docht ilte náíbhuí an spáid do'n Saeleact
maí spáid beo, agur muingín agaínn aíp an
n-áitíne marí fíor agur agur buatú a binn
Dia aíp an gheine. Níl ré ann fáoi láthair
an treoraiúd móir a murgsloéad an spáid
do'n Saeleact fáid rías rías, aíp ir iomáda
treoraiúd beas atá agaínn agur cóní
aca fíorí vá mbeadh an mireací agur an
túctear aca. Ba móir é comháct Saeleact
Saeveal gá vóibh vá mbeadh an comháct
rín gá oibhí aca agur na treoraiúd beas
aíp ríosgal.

Ir iomáda treoraiúd beas atá agaínn,
agur támh-éintíte de na treoraiúd beas
vóibh túctear. Níl orde rísealaí ann náic
díreamhdeact leis teine a fáradh ina comháct
panaíct fém. Níl aon orde rísealaí cóní ann
náic bhus meap an aora óig aíp náirí,
agur if ag na horúche rísealaí atá an deir an
spáid beo a murgsait i scioróidé an aora
óig. Luiséann ré le péarún náic fíorí
spáid beo a tabhairt d'aon ríosgal gá bháireach
a bheit agaínn aíp, agur eolair agaínn aíp,
agur fíor a chéitíte agaínn. 'Si an Sírígéise,
agur amháin agur filídeact na Sírígéise,
agur rísealaídeact na rean, agur ceol binn
na n-áitíne na gléasanna a tugtar deir
do'n orde rísealaí ag an obair atá gábháil
de láimh aige. Ir dual do'n aor ós a bheit
merópeací mireannáil, meap, agur if dual
vóibh bheit glan-éigídeact fion-béalaí, luat-
coraí. Ní leigfíodh aí n-áitíne rísealaí vóibh a
beit gábháil ceol ná merópeací, gábháil rísealaídeact
ná fírinne ná gláine choróib, gábháil
cleara láimh ná mireací ná luap cor. An
focal a bhoró i mbéal an phárrais go minic,
gláine inár gábháil, fírinne ag aí mbéal,
agur neart inár láimh, béró an focal fín
na comháta ag oroi rísealaí Éireann go dtí
go mbíodh Éire agus fad fáoi éigíne na Sae-
leacta ag aíp aíp.

Cuirfeas na horúche na ceolta gá n-áitíne,
na ceolta merópeací a éigean a chuirfeas
na n-áitíne. Cuirfeas na rísealaí gá n-áitíne, na
rísealaí a rísealaí meannána na n-áitíne agur
a meabhrúigéann vóibh gábháil na Con.
Cuirfeas na cleara ag bun, na cleara a
chuirfeas neart agur luap i gcoir agur i
láimh agur a rísealaídeact boimhne na hinn-
timhe agur a chuirfeas. Bhoró na horúche fém
éigíne na horúche leis an aor ós fém agur ná
leigfíodh do'n aor ós fém agur ná

"Sé mo ghean, ón, 'ré mo ghean
Duine ós 'r a meannma rean;

Duine rean 'r a meannma ós
Ir aíp riúd ir mó mo ghean."

TAOS.

LARSGAINEACHT

Tá ré te léigearó rí reanéur go mbfiocht go fairring fláinneacá i gcuanta agus i n-imbíl na hÉireann. San réamhád aon réag, tagairt comh-mait le teat-éacá long ar Sápana gáid blianaim ag larsgaineacá i gCuan Mór, aé bhocht opta eisír 'sioch' aír a fionn leir na Máillig. Cuir manais na hÉireann eudo mait rí gcuirte tighe ar bun i n-áice na mara agus aír órnuacá atáne le go mbeadh bheac le fágail go péir aca anoir agus aír go háictiú laeteanta tróigearó agus théanair.

Fór fém tagainn luingsír comhigheacá a' téanamh foighla agus tarlgabála aír éortas na hÉireann.

Is ionrúla duine aír imeacht-úort na hÉireann a bior a' trután aír an bfaippre, agus ní san d'ocamal a baineap na hiarsaini doctaí spéim a mbéil amach, go speirialta rí reo naé bhuil aca aé báid beaga: níl aon bheac rí gcuirte riad naé raothruigheann riad go chuaid. Níl go mbi báid níor mó aca agus eisír larsgaineacá níor feapp ní milleán opta órnuall agus doitcheall a beit opta poinín an bfaippre.

Is n-airte den tróití reo ní beáid áit le ainnm gáid iars fairppse a luath, aé reo iars a leanas na cinn i coitcheanta a gáibhí 1 níspinn: an enúdán, an rísdán, an ronnaí, an tróig, an lang, an éadógs, an leatós, an colamóir, agus an ballac. Tá curu aca rin, map an ronnaí, a bior i réarúp faoi rí rí mblianaim—ran earrach agus ran bhoigíne. Seoltas curu den iars úp go lónnaithe agus riailtear curu eile rí. Ni mire a ráid annpeo sup ionrúla áit i gceantláip na hÉireann naé bfeictear iars úp ann ó blianaim go céile, agus go mbeadh blaocháid móir agus ceannaíct aír rí mbeadh a leithead le fágail.

Máruí le locha agus aibneacá na hÉireann, bhrádán, bheic gheala, agus bheic locha i fairppse a bior le fágail ionnta. Is deas abhaímní móir in Éirinn naé mbfionn bhrádán inni, agus, cé go mbfionn báirfeoipí a' fáinse na n-abann rin, ní fágann rin naé nídeantás foighil opta. Téigeanann buaċaillí báipe annpeo agus annpíúr amach fiubhal oróise le fáideoirí ní le coinneal ghuinntíre agus le coimhín, agus téanamh riad pléacáit aír na bhrádán. Cé'í éirí é aé nídeantás an tréimeacá rin nuair a bior an t-iars aír réarúp agus san pioe maitheara ann aé é i na hÉireann nimh!

TÍR-ÚA-LÓC.

EADAS GAEDEALAC AÍR FEABHAR LE
FÁGAIL Ó
PROINSIAS MAC DUNNCHAIDA & A COM.

: : 1 nGáillimh. : :

—
A cuimhniúrlar i gcomhigheacá le téanáit na hÉireann a cuimhniúrlar i un cinn. . . .

TEAC NA HOLLÁ

SRÁID NA SIOPAÍ,

1 nGáillimh.

Cuidig le téanáit na hÉireann & ríbáil airgead. | Cultas ó 70/-

SEAMINN NO EACTRA MIC MI-
RIALTA. (An Seabac do Sgíobh) 1/3
MÉS EAHTA EADAIR. (Caitlin Nic
Seabann) 90.

MIAN A CROÍDE. (Pádraig Óg Ó
Conaí) 2/6

AN TOBAR NAOMHA: DRÉAMA DO
PÁRTÍ. (Seaplot M. Dúnlaing) . . . 90.

TRÁIM INBEIR. (Mícheál Ó Muireáin) 1/-
RÍSEACHT DE. (Mícheál Ó Muireáin) . . . 1/-

MÁIRE NI RÀSALLAIS,
Dioltóir Leabhar,

87, Sr. Ua. Na Óigreáige,

& CLÍAT.

CÉ'N DEARBHÁD ATÁ LE A BEIT AÍR MEIRGE

Tamall ó fionn cuimh Cumann Dochtúrigeacá Sacraína comholtar aír bun le tuaithe a cuimh ann gáid uile ceárt ve'n domhan agus ríspáidúsgád cípmáca, grinn do téanamh aír gáid uile fóirt éolur do gheobhadaoir agus a meair a tabhairt aír "cé'n dearbhád atá le duine a beit aír meirge," nó "cé'n rtáid i na mbeadh rí le na éructú go cimte go páib ré aír meirge." Bí fír eagnáid, caladhantóighe, Dochtúr, agus Juictír aír an Scómholtar, agus fuaimeadair fiaóinairí agus bapamla ó Óaoine a páib daint aca le meirgeóigeacá inír gáid ceárt den domhan aír, éairí fium an méirg fiaóinairí agus bapamla agus comhimpíleacá rí gcuirteadoir a cuimh le céile agus a téanamh ruair, éinn oppa an céile a foscú go dearbhád. Ushpatasai ran tuaragháil do cípméadair éinig comhimpíle cípmáin na níodútúr, map reo .

Níl aon comhaptá amáin rí gcuimh le feiceáil aír duine 'tá éairí biotáille a ól naé féitoip a macramail de comhaptá a feiceáil, map gheall aír fáid eisint eile, aír duine naé mbeadh bhráon vísé i na boll.

Agus, aír, . . . "Tá mb'féríorí a ráid, san tsaothar a fíonta, go mbeadh duine aír meirge, ní naé mbeadh, ní éigseacá aír céile dearbhád reo éor aír bit."

Dhinnmeann an comholtar go leorí comhaptá do pácaid rí gcuimh go mbeadh duine aír meirge agus abhrann riad náir móir do na comhaptáil iusg, ní a mór-mór aír cípmá aír bit, a beit comhcheangalte agus a beit le tabhairt faoi dearbhád i n-ainmfeacáit ríl rí gcuimhíde eisír meirgeamhlaíta i n-áigír duine. Cípméuníseann riad an tuaragháil map reo . . . Tá'n comholtar pártá gúpab i n-éairí báid ceapt a haint aír an abairt, "a beit aír meirge," go mbeadh an té a gcuimhíde an éorí i na leití comh móir rin faoi comhaptáit biotáille 'r go mbeadh a céadófar éomhlagháil rin i náir mbeadh ré i níon an obair do báid aír a cípmá do téanamh go hacfinneacá ní go ceapt."

Fágann reo an céile aír fáid o beit píotáigé 'r do b'ri i n-aimpír Nídh. Tá ré pártóte go rí-tug bain-céile Nídh deoc biotáille 'b' le n-a cuimh aír meirge i g-cípmá 'r go n-innpredóirí ré ónúi cé m-bíorí ré ag dul gáid uile lá, tráid aír tóirnig ré ag téanamh na h-áisce aír o-táir, níl naé páib a fíor aici. Is carmanil go mbáid bhráon láidir é, map sup cuimh ré aír meirge é agus sup físeit re a rún leití, níl naé páib ceannáit do a téanamh, agus cuimh rin cors leir an obair aír feabhs tamall mait i na ótaró rin, éor náir bfeictear leir an ball do téanamh amach i n-a páib fíama an t-roitísh leagád ríor aír le céib, níl mearpáill, do cípméadair aír a fíile, le n-a cuimh i gcuimhne 'b' go n-órána ré níl aír dealaí.

Níl ré tabhairta ríor aír támair an comholtar go h-Éirinn ní náir támair aír, má támair fém, ní mearpáim go n-órána rin dathá níor cípméen iad, map go b-feicim 'rna páipéir níartheacá gáid uile lá i otaobh daomh do bhrónn cípméen 'rna cípméanná faoi a beit aír meirge agus go monnúigheann an gáidra go bfeair ré 'n pearra aír rteallád meirge agus an cípméadair aír dearbhád go támairtacá náir páib bhráon i n-a boll. Dáid é'n dealaí cípméen do b'ri leir an gceart i níspinn na rean comholtaré freisin, map báid minic le cípméadair aír fíonta do páib ré aír meirge siúd go monnúigheacá an comholtar go páib; agus níos mó iongnád aír bit, le na línnreann, duine a clóirteáil, taobh amuise do teac na cípméen támairí cípméen aír meirge, 'sá ráid go monnócaid píleap poll tímhír déanach.

Seo map a ó-fhéagairí rean-tráigírí Sápanaí, do b'ri péir leir an aír agus do b'ri fuair or comhne na cípméen faoi a beit aír meirge, aon uair amáin. Do rean an raigírí go dána 'sur go dícheallaí go páib ré aír meirge. "Cé'n caoi i n-a mearpáim duine a beit aír meirge?" aír an Juictír leir. "Mearpáinn go mbeadh ré aír

meirge," aír an raigírí, "tá bfeicim aír dul éinig an tobar é le na síopa a iarrád ann. " "Déanfa rin," aír Juictír, "Cípméin i ír cípméen cuimhne, ná táí annpeo aírbit."

Is n-aimpír na rean comholtaré bí comholtaré ós i m-beannraig tuaithe aon uair amáin a páib túil móir i n-ól aírge. Aon marún amáin táí páib an reáppaint aír ríspáidúsgád a éinit feair aír an bfeicte vís aír éairí na bfeicte tús ré faoi dearbhád, táí leir, go páib an feair ós reo óltáid agus do éair ré leir go páib ré aír meirge aír féan an comholtar go páib bhráon vísé i na boll. O b'fearfaoi cípmá a cuimh aír an reáppaint fém faoi coimhleacá a cuimh i leit an fír eile bí túil aírge a éructúsgád go páib an ceapt aírge agus, le rin a téanamh, do cuimh ré na fír tím gáid uile fóirt beart agus ríomhóid aír aír féan b'fearfaoi agus comhídeacá leir an scuir eile aca agus bí'n reáppaint ag dul aír tabhairt ruair na hoidhre i n-éadóideas níair do labair a bain-céile leir, do b'ri ag éirteacht le gáid uile níl rí tuibhád agus aír bhealnuigád aír aír támair b'fearfaoi fíomhneád i na reompa i nuaéataí an tigé, agá ráid leir . . . "a thíril, níor tús tú Shonraí Ármair fór d'óibh." Cuimh rin beart nuaéataí gceann an tréáppaint agus tús ré'n torougháil rin d'óibh agus níair do éíomh an comholtar ríor le na gúinna a fíneád aír an talam, le taobh a cíope, támair fíomhleacán i na cípméen agus tuis ré amach aír mallaí a cípméen, i gceannáinair go páib an ceapt aír gceann an reáppaint ó támair aír déanach aír deacair aír támair cé'n éacó i na mbeadh an físeal mapá mbeadh go páib bean mearpáid ruair annpí a níngó agus ié mo bapamail náir é a bennácht do tús an comholtar ós vuitípean.

Níl ré tabhairta ríor an páib bean aír an comholtar ná náir páib aír m'aír támairn aír omh náir bfeicteamair míniugád níor roiléig aír an dearbhád atá le meirgeóigeacá, map sup gnácaí le bean ceapt do rochruigád le bagairt, le héigim, níl le hamhdeánim.

TÁD S. SEOÍSE,
Cill Rónáin, Áramh.

MÍL AON TRÍOPA IRN N ÉAGI A BHFUIL NSFOR MO
EAPPARÍDE HAEDEALAÍC I FÁGAIL ANN NÁ AG

A. MOON, TEGRANTA,

A DÍOLAR CULTAS PEARÍ, NATA, DAN & GÁID AON
TRÓFT ÉADASÍS FEILEAR O'FEARÍ, BEAN, NÓ
PAIRÓE.

FIORSHONTA ESLINTON, I NSAILLM.

DU SEAPT RÍ GÁID HAEDEALAÍC I M'DAILE
ÁE CLÍAT SAN AON APÁN DO CÉANNAC
AC

Eran

ui

Cíinneáde

AN T-ARDÁN IS FEARR TÁ N'DEANTAR.

124 50 OTI 131 SRÁID PARNELL

Agus

BACUS NAOIMH PADRAIG,

BAILE ÁE CLÍAT.

SUTAN—3141.

COLÁISTE NA MOLSSOILE, SAILLIM.

CÚRPRAÍ SAMHRAIDH LÚL, 1927

1. Tíubhrapair téigseácta i nGaeilge ar eisre, uirlabhairdeáct, doilte gráiméire agus filídeáct na Gaeilge, ar feanáir na hÉireann agus na hÉigíre, ar tír-eolur, ríomhaireáct agus éaghsa.

Siat na hollamhna T. O Máille, L. Ó Úiginn agus Seán Óg Mac Éinrí a tíubhrap na téigseácta néamhphártó.

2. Dúirt ríseárlóidé agus feanáiríte feirfinn ra láthair gac tráchtóna le cleáct a tabhairt do na mic-léiginn a' labhairt na Gaeilge. An muintir a thiofáir go dtí na cúrpái féadóra ríao lóircín a fágail i utiúise a mbeir Gaeilge ag muintir an tise ionta. In a tseannta rím, tig leo Gaeilge a labhairt leir na céadta Gaeilgeoirí i mbalfe na Saillim.

3. Dúairfa Róinn an Oideáchair teolaíse do gac mumentoír den Oideáchair Meádónaí a bhearr ra láthair ag na cúrpái le n-a éortar a iné. Tácaí a' rún feirfinn go dtiúbhra Comhlúcta Oideáchair Ceármháin a scortar mar an scéadána dá mumentoír fém.

4. Duine apí bit at atá' cup i ríteac apí na cúrpái reo ní móí do a iarratar a bheit ag Meabhránaróe an Coláirte apí an grian lá de Dealtaine, ní pomé.

5. Le tuilleam eolur a fágail pá na cúrpái, ríseobtar ag an Meabhránaróe.

COLÁISTE NA MOLSSOILE, SAILLIM.

TÉIGSEÁCTÓIRÍ—(a) Seanáir, (b) Riomairíseácta (Matematic), (3) Tráchté Ceannaisgeácta, Cunntarairdeácta, Seill-easair (Economic).

Tá Comhlúcta Ríogaile an Coláirte ag tabhairt cumhaid do dhoine cup i ríteac apí na Fiúmura-Léiginn néamhphártó. An umair a tosfar apí i nGaeilge a chaitheas ríao a scuro téigseácta a tabhairt. £400 ramhliadach a bhearr do gac téigseáctóir. Caithfe na hiarratair a bheit i rtig lá Dealtaine ní pomé.

Le tuilleam usdair a fágil, ríseobtar ag an Rúinairde.

K.A.A.

MOLSSOI NDISIÚNTA NA HÉIREANN.

COLÁISTE NA MOLSSOILE I nGAILLIM.

Tá cúrpái ionlána i mbéarla in gac intí Eamhán le fágail i gColáirte na molsgoile i nGailim. I n-a tceannnta rím tá cúrpái téigseáct i nGaeilge apí a' bhearr a' aitítheó téiginn le fágail ann.

Mar geall apí an gcomháin airgead a chug Ríogáltaí Saoi-rtait Eipeann do'n Coláirte, tá ré anoir apí a cumar na tallú a laistíshád i mocht ir go bhfuil ríao níor fir le n-aon Coláirte molsgoile eile i n-Éirinn.

Tairgeann an Coláirte gac blátháin ríogálpeácta agus duaireanna ir fíu £1,400. I n-a tceannnta rím tá ré ag tairgint £1,000 ramhliadach le haigaird ríogálpeácta nac mbeir le fágail acht ag canntedíri ó túictear ó'n nGaeilgealtaí.

Tá an oipeas rím Gaeilgeoirí i gceataí na Saillim in go dtig tig leir an luict téiginn labhairt na Gaeilge do cleáctád comh minic ir tóigéar ríao.

Fágann gac intí mac téiginn airgead a leití ó na hollamhna agus ó na téigseáctóirí, agus, ó' Óiginn rím, címeann leobta éap báir ag na ríogálpeácta ríao molsgoile agus i gcomháin na Stát-Feirbhire.

Tá ájur i n-aice an Coláirte ag Cumann na Mac téiginn agus ir féidir leobta eairpeadach do déanam le céile annín.

Gac fainnéir le fágail ó

Rúinairde,

Coláirte na hOllsgoile, i nGailim.

FEIR CONNACHT, 1927

COMÓRTRAR I nGAILLIM, LÚL 15, 16, 17,
1927.

NA COMÓRTAISÍ.

AN ROIÑN LITEARDA.

1. An Tráctar ir feirfinn apí aon céann de na tráthairbheas reo:

(a) Pádraic Mac Piarsair, an ríspíoneoir Gaeilge.

(b) Sackaí Pádraic Mic Piarsair i gConnacht na Gaeilge agus i Sgoil Éanna.

(c) Pádraic Mac Piarsair agus Seán Óg Mac Cárthaí 1916.

Ní móí ceitíche mile focal apí a laigead a bheit in feirfinn. Dúirt cead as an gcomórtarairde tráthairbheas, ceann apí gac atáthair, a éap i ríteac, a' ní dhronnfar éap aon duar amháin ap duine in feirfinn an gcomórtar reo.

Dúairf L5.

11. An Tráctar ir feirfinn apí Sgíobhneoirí Connacht le tráthairbheas aonduar. Cúig mile focal apí a laigead in feirfinn. Dúirt cead as an gcomórtarairde romplás gearraí ap na húsdair a tabhairt i ríteac in feirfinn a tráctar.

Dúairf L5.

111. An Géal Seapar ir feirfinn (úri-nua).

Dúairf L2.

IV. An tAirtímu ir feirfinn apí Sgéal Seapar ar teanga comhthigseac. Dúairf L2.

V. An Oíráma Don-Éamhán ir feirfinn (úri-nua). Dúairf L3.

VI. An tAirtímu ir feirfinn apí Oíráma Don-Éamhán ar teanga comhthigseac.

Dúairf L2.

VII. An Oíráma Seapar ir feirfinn le haigaird. An Dóra Óig, agus é feiliúnaí do gléar téigseácte na ríogálta. Dúairf, L3.

VIII. An Tráctar ir feirfinn apí Na hÉarnáin ir mó atá apí litriúdeáct na Nuasaile, agus atáthair aitítheó atá le fágail ap teanga Éireannach. Dúairf, L2.

XI. An Tráctar ir feirfinn apí an Saothair atá pomí an Muinntir Óig ran tír reo agus i gceim, agus tagairt faoi leit a' déanam do na pojntí reo (a) Cainte Saothair na Tuaithe o' Feabhrú; (b) Oideáchair agus Sgoileanna a' déanam feiliúnaí do'n Saothair atá pomáin;

(c) An Dáint atá ag Oideáchair i a tipe reo leir an Oíocháil atá ap Gaeilgeala ran Oileán Úri agus in Albain.

Dúairf L3.

X. An Dátaí ir feirfinn apí aon Gaeilge naé deo do. Ceitíche mile focal.

Dúairf L3.

XI. An Filídeáct ir feirfinn. (Dán nó dánta ní amháin; nua-déantúr).

Dúairf L2.

XII. An Cnuaraíte Seanáir ir feirfinn faoi Dáimantaíct ní rean-limírtéar cípe, maille le ainmneáca aiteann agus a minú. Dúairf L2.

XIII. Ainmneáca aiteann do píapríte, gConnachtaib agus a minú. Dúairf L1.

XIV. An Tráctar ir feirfinn apí (a) largairdeáct, ní (b) apí lúibeolair, ní (c)

apí na Feamaineacha ní (v) Éanáca. Dúairf L2.

(Comórtar a 15 go dtí Comórtar a 22—Béaloidear).

XV. Seanrgéalta. An Sgeal ní enuaráct ríseal ir feirfinn ina ranna reo: (a) Seanrgéalt faoi máistréalaíct, ní iargairdeáct, ní faoi airtsear ríspíoneosa. (b) Sgeal Fiannairdeácta. (c) Seanrgéalt Dhaorúdeácta; Seanrgéalt faoi Siúleoga.

(v) Seanrgéalt (fada ní seapar) ní enuaráct reanáirí faoi amháin ní éanlair.

(e) Seanrgéalt faoi Ceipio—Siomáchan, Siúlneáct, Muilneoirpeáct, ní céarto eile, ní ríse maireacála.

(f) Seanrgéalt i dtaoibh an Dóra Óig. Dúairf L1 do gac ríonn.

XVI. An Seanrónán ní Cnuaraíte Seanrónán ir feirfinn. Dúairf L1.

XVII. An Cnuaraíte Seanamhán ir feirfinn. Dúairf L1.

XVIII. An Cnuaraíte ir feirfinn de rannnta, de feanamhán, ní de rísealta beaga (nó de na tráthairbheas de céile) i dtaoibh beirídeáct, caoráct, éanáca, iars, feitíos na talman ní trága; ró enuaráct o' amháin a canntar le linn oibre (amháin ceármhála).

Dúairf L3.

XIX. An Cnuaraíte ir feirfinn de Patopeáca agus Oíca. Dúairf L1.

XX. An Cnuaraíte ir feirfinn de Tomaranna agus Píopeoga. Dúairf L1.

XXI. An Cnuaraíte ir feirfinn de Seanfocla náir cuireadh i gcló i bhfuirm leabhair, ní an Cnuaraíte ir feirfinn o' fóclá nac bhfuil ran bfoclóir. Dúairf L1.

XXII. An Cnuaraíte ir feirfinn o' amhneáca éanáca agus lúibeann nac bhfuil le fágail in feirfinn. Dúairf L1.

XXIII. Dípte apí na hainmíde, na héanáca, na héars, na miolta ní na lúibeanna atá le fágail i n-áit an ríspíoneora.

Do pháirtí faoi bun 15 bliana an comórtar reo. Dhronnfar duairf, L1, apí an gcomórtarairde ir feirfinn apí an mbíopeac-Gaeilgealtaíct ní apí an nGallúdáct. (Sé an tOllamh Ó Deig, An Coláirte Molsgoile, Saillim, a bhíonn airgead an dá duairf reo ap Coirte na Feire).

COINSEALAACA.

Ní móí do na comórtarairde na ríspíonnáit feolaod go dtí Rúinairde na Feire pojnt an gceád la de mís Meáin, agus leat-cóirín (táille) a éap le gac iarrácht.

Ní móí do gac comórtarairde dearfú faoi na lámh fém or cípe ríomhaire gur tá déantúr fém gac nua-iarrácht ní airtímu, agus an dearfú do éap go dtí an Rúinairde in éimfeáct leir na ríspíonnáit.

Dúirt ré iarráctanaí apí na comórtarairde in go dtí Róinn Déaloidir dearfú faoi na lámh fém or cípe ríomhaire gur tá déantúr fém gac nua-iarrácht ní airtímu, agus an dearfú do éap go dtí an Rúinairde in éimfeáct leir na ríspíonnáit.

1. Dúairf foillteoirpeácta, fósgríócaí na coméalaaca apí ball.

Soltar gac iarrácht do dtí Rúinairde Feir Connacht, Oifis an Phuist, Saillim.

6 FORMÁIN ᄁ A COM

CLODÓIRÍ ᄁ LUÍCT DÍOLTA

PÁIPÉIR AGUS LEADÓIR.

SPÁID NA SIOPAI, SAILLIM.

EADAC AR FEABAS.

MÁS MIAN LEAT CORRAIDÉ
FOSANTA FÁSÁIL AR A LUAC
TÉRÍS SO TEAC : : :

MÁIRTÍN US UHRAONAM.

GRÁID NA SIOPAI.
1 nGAILLIM.